

На основу члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 101/05), члана 53. Закона о високом образовању (“Службени гласник РС” бр. 76/05 и 100/07- аутентично тумачење) и чл. 44. Статута Универзитета у Београду- Факултета политичких наука, Савет Факултета на 9. седници, дана 29. јануара 2008. године, донео је:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ- ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

1 Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон), уређује се спровођење безбедности и здравља на раду запослених на Универзитету у Београду- Факултету политичких наука (у даљем тексту: Послодавац) у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу на Факултету, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова на Факултету, ако су надлежна лица обавештена о њиховом присуству на Факултету.

Члан 2.

Послодавац је дужан да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу са техничко-технолошким потребама.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се финансијским планом.

Члан 3.

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су декан Факултета, управник Факултета, и запослени који је одговоран за спровођење безбедности и здравља на раду.

II Обавезе и одговорност Послодавца

Члан 4.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, имајући у виду посебну заштиту омладине, инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

Члан 5.

Послодавац је дужан да запосленом пружи обавештења о условима рада, о правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 6.

Послодавац је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и да заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот и здравље запосленог, у складу са Законом.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Послодавца или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, Послодавац не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 7.

Послодавац је дужан да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу са техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, Послодавац врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 8

Послодавац је дужан да врши прегледе и испитивања у смислу члана 7. овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу са техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација,

грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1. овог члана нису утврђени упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, Послодавац је дужан да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Испитивање услова радне околине

Члан 9.

Послодавац је дужан да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности).

Члан 10.

Испитивања из члана 9. овог Правилника Послодавац је дужан да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 11.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 12.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената које могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;

- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 13.

Одлуком о покретању поступка процене ризика, Послодавац одређује стручна лица из реда запослених за спровођење поступка процене ризика.

Оспособљавање запослених

Члан 14.

Факултет је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада.

Оспособљавање запослених врши се за време радног времена.

Члан 15

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту са повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом о процени ризика.

Евиденције и осигурање од повреда на раду

Члан 16

Факултет је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;
- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези са радом запосленог.

Члан 17.

Послодавац је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III Права и обавезе запослених

Члан 18.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 19.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом.

Члан 20.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 21.

Обавезе Послодавца утврђене овим Правилником у складу са Законом, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

IV Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 22.

Послове безбедности и здравља на раду обављаће запослени на Факултету.
Послови из става 1. овог члана и посебни услови за рад на тим пословима утврдиће се Правилником о организацији и систематизацији радних места Факултета.

Члан 23.

Запослени који обавља послове безбедности и здравља на раду учествује у припреми акта о процени ризика, у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних услова рада; врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите; припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад; организује прегледе и испитивања опреме за рад; предлаже мере за побољшање услова рада; припрема упутства за безбедан рад; прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима; забрањује рад када утврди

непосредну опасност по живот и здравље запосленог; води прописане евиденције у области безбедности и здравља на раду.

V Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 24

Запослени бирају свог представника за безбедност и здравље на раду на предлог синдиката.

Члан 25.

Представник запослених има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду.

Представник запослених најмање једном годишње доставља запосленима и синдикату извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду код Послодавца.

VI Прелазне и завршне одредбе

Члан 26

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Послодавца.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА ФАКУЛТЕТА

Проф.др Илија Вујачић